Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Muistio
15.6.2021

Hallinto- ja turvallisuusjaosto

PELASTUSTOIMEN RAHOITUSVAJE

Sopimuspalokuntien rahoitusvaje

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto, SSPL ry, on tuonut esille lausunnossaan sopimuspalokuntatoiminnan rahoitusvajeen, joka olisi liiton arvion mukaan yhteensä 48,5 miljoonaa euroa.

Sisäministeriön tekemän valtakunnallisen arvion (kevät 2021) perusteella pelastustoimen rahoitusvaje on nykyisessä kuntarahoitteisessa järjestelmässä 81 miljoonaa euroa.

Alueen pelastustoimet vastaavat pelastustoimen palvelutasosta. Alueen pelastustoimet ostavat haluamiaan ja haluamansa tasoisia palveluita sopimuspalokunnilta ja maksavat niistä sopimuksen mukaisen korvauksen. Alueen pelastustoimien arviot rahoitusvajeesta sisältävät sopimuspalokuntien sopimuksista aiheutuvat kustannukset, joten rahoitusvajeessa on huomioitu julkishallinnolle aiheutuvat vastuut pelastustoimen järjestämisessä.

Sopimuspalokuntien esittämä rahoitusvajelaskelma koostuu useista tekijöistä. Osa sopimuspalokuntien esittämästä rahoitusvajeesta kuuluu alueen pelastustoimen vastuulle ja se on huomioitu alueen pelastustoimien rahoituslaskelmassa ja sisältyy esitettyyn vajeeseen. Sisäministeriön vastuulla ovat valtakunnalliset tarpeet, joiden osalta resurssiesitykset kuuluvat julkisen talouden suunnitelmaan ja talousarvioesityksiin, joten ne eivät ole mukana esitetyissä rahoitusvajelaskelmissa.

Sopimuspalokuntien koulutuksen opetussuunnitelmista ja kouluttajakoulutuksesta huolehtii Pelastusopisto ja koulutuksesta huolehtivat pelastuslaitokset. Sopimuspalokunnat voivat nyt ja jatkossakin hakea Palosuojelurahaston avustuksia kalusto- ja kiinteistöinvestointeihin. Pelastuslain 53 §:n mukaiset terveystarkastukset ovat alueen pelastustoimen ja sopimuspalokunnan välisen sopimuksen alainen asia.

Hyvinvointialueiden pelastustoimen rahoituksen mitoituksen lähtökohtana siirtymävaiheessa ovat nykyiset kuntien järjestämisvastuulla olevan pelastustoimen kustannukset. Valtion laskennallisessa rahoituksessa pelastustoimen nykyiset käyttökustannukset ja poistot huomioidaan täysimääräisesti. Alueen pelastustoimen ja sopimuspalokunnan välisestä sopimuksesta aiheutuvat vuosittaiset kustannukset ovat mukana alueen pelastustoimen käyttökustannuksissa (mm. palkkamenot, korvaukset, avustukset, vuokra- tai kiinteistökorvaukset).

Sisäministeriön laskelmaa rahoitusvajeesta tullaan tarkentamaan vielä vuosien 2021 ja 2022 aikana.